

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

305. An præsentatio actu non clerici sit ipso jure nulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

quia dilig. & ibi. Abb. n. 7. Garc. de benef. p. 11. c. 10. num. 161. Sanch. Barb. & alii apud Pass. loc. cit. si vero est occultum, etiam Episcopus AA. iidem.

PARAGRAPHVS II.

De Clericatu, SS. Ordinibus, & Professione.

Quaestio 302. An ad obtinendum via electionis, vel alia quacunque beneficium quodcunque Ecclesiasticum requiratur Clericatus seu prima tonsura?

Respondeo affirmativè. c. cum adeo. de rescrip. ibi. Abb. n. 3. & Felin. num. 4. c. ex literis. de transact. Garc. p. 7. c. 1. n. 10. Selva. de benef. p. 1. q. 7. num. 8. Paris. de resign. l. 4. q. 2. n. 4. Rebuff. in praxi tit. de Clericis. n. 4. Corrad. in praxi benef. l. 1. c. 5. n. 100. Laicus enim est incapax possidendi jura spiritualia. c. si quis deinceps. 16. q. 7. Non sufficit itaque destinatum esse ad Clericatum iidem AA. & Pass. cit. c. 25. n. 335. contra Gl. in c. 2. de institut. sentientem Laicum esse capacem beneficii, si sit alicujus Ecclesiae conversus, qui incedat tonsuratus, & animi destinatione jam sit Clericus. Nec sufficit aliquem communiter reputatum pro Clerico, Garc. loc. cit. n. 12. citans Zech. Paris. loc. cit. Pass. n. 337.

Quaestio 303. An igitur collatio beneficii facta alicui, qui tempore collationis non erat actu Clericus, sit ipso jure nulla?

Respondeo affirmativè: Sixtus V. in Constit. sua. cum sacrosanctam 97. apud Pass. num. 338. Neque collatio tali facta per supervenientem Clericatum revalidatur. Corrad. loc. cit. nu. 101. citans Mandos. & Garc. cum habilitas superveniens, actu nullo ex defectu existente tempore actus, nihil operetur. Paul. de Castro. in l. si cum dorem. ff. soluto matrim. quem. dos petatur. Proceditque adeo responsio, ut si post receptam supplicationem & expeditionem literarum in continente, etiam antequam eas obtineat orator, fiat Clericus, collatio adhuc sit nulla. Corrad. loc. cit. n. 109. Paris. loc. cit. n. 17. Item ut, si Papa conferret beneficium laico tanquam Clerico, nominando illum in literis provisionis Clericum, talis provisio & nominatio jus nullum conferat. Corrad. loc. cit. n. 105. citans Boër. decis. 171. nu. 35. Item ut, si Papa conferat beneficium alicui destinato ad Clericatum nondum Clerico, collatio nulla sit, si in rescripto non fieret hujus tantum destinationis ad Clericatum mentio his vel similibus verbis: *mandamus provideri, vel conferimus tibi, cupienti adscribi militiae Clericali.* Sanch. l. 2. opus. dub. 9. n. 3. Abb. in cit. c. ex literis. Pass. n. 636. Observatque hic Corrad. loc. cit. n. 121. contra Mandos. hodie dum non admitti à Dataria Apostolica supplicationes laici, in quibus is asserit se scholarem esse, qui Clericali characterem insigniri cupiat, & n. 126. ait: hanc tamen esse praxin, ut si Papa provideri velit Oratori nondum Clerico, non admittat supplicationem sub nomine Oratoris laici, sed is nondum Cleri-

cus, nominetur tamen Clericus in supplicatione, quae postquam fuerit signata, retinetur in officio parvae datariae, usque eò, quod apponatur data, interim vero orator sit Clericus, & sic postmodum habebit datam post Clericatum. Quod si eodem die, quo apponitur data in supplicatione reperiretur orator Clericatus, nec discerni posset, an data vel Clericatus praecessisset, tunc, quia ubi ad essentiam actus aliquid debet esse prius altero, si utrumque reperitur factum eodem die, praesumitur in dubio praecessisse id, quod pro ipsius actus validitate procedere debebat. Paris. cit. q. 2. n. 35. Qualiter autem orator, qui in supplicatione se Clericum falsò dixit, adeoque beneficium etiam à Papa obtinuit nulliter, ex usu datariae de novo supplicationem formare debeat. Vide apud eundem Corrad. loc. cit. num. 134. His tamen non obstantibus, Capellania erecta in beneficium auctoritate Ordinarii conferri poterit infanti ante primam tonsuram; non ut eam possideat tunc titulo beneficii, seu ut beneficium, sed titulo seculari, usque dum fiat Clericus, & ex tunc eam teneat ut beneficium, si fundator sic disposuerit, exprimendo eam dari posse puero ante primam tonsuram titulo seculari: nam ubi simpliciter tantum disposuisset dari eam posse puero ante primam tonsuram, intelligeretur de Capellania ut beneficio, adeoque non valeret talis dispositio. Garc. 1. p. c. 2. n. 31.

Quaestio 304. Num igitur Papa etiam laico mansuro laico conferre possit beneficium Ecclesiasticum?

Respondeo affirmativè. Felin. in c. causam. de prescrip. num. 6. Abb. in c. quod DEI timorem. de statu Monach. Corrad. loc. cit. num. 135. Paris. loc. cit. num. 32. & Canonista communiter in c. Joannes. de Clericis conjugat. Et sic de facto Rex Galliae est Canonicus in Ecclesia S. Hilarii Pictavii. idemque privilegium habent familiae quaedam principales aliae, de quo vide Corrad. num. 138. & seq. Barb. de potest. Episc. alleg. 72. n. 75. quanquam dicat Garc. loc. cit. num. 29. quod dum ex privilegio principali conceditur laico beneficium, illud efficiatur quid seculare in mera temporalitate percipiendi fructus consistens; sic quoque ex privilegio Apostolico femina incapax Clericatus, obtinere potest beneficium. Corrad. loc. cit. n. 141.

Quaestio 305. An etiam presentatio (quae tunc censetur fieri, quando literae presentationis traduntur Ordinario) alicujus tunc actu non Clerici sit ipso jure nulla, etsi in continente post fiat Clericus?

Respondeo affirmativè. Lambert. p. 1. l. 2. q. 7. a. 2. num. 15. Corrad. num. 110. Hojed. de incompar. benef. p. 1. c. ult. n. 71. Pass. n. 339. Non tamen requiritur Clericatus tempore nominationis, sive dum conficiuntur dictae literae. Lamb. loc. cit. q. 4. a. 16. Pass. loc. cit. citans plures alios; sed & dum praesentatur quis non absolvetur, sed praesentans dicit: *presento talem de proximo clericandum: vel presento talem, & peto illum ordinari prima tonsura;* sufficit, ut sit Clericus intra tempus concessum patrono ad praesentandum, quia ex eo modo praesentandi satis colligitur, quod talem virtualiter praesentetur in tempus, & pro tempore, in quo praesentatus sit Clericus. Pass. loc. cit. n. 340. Garc. p. 7. c. 1. num. 28. & 29. Quin imò, si intra tempus

ad presentandum concessum clericandus presentetur absolute, absque tamen eo, quod presentetur ut factus Clericus, deberet hoc ipsum (nimirum quod presentetur in tempus, quo fit Clericus, subintelligi & presumi, cum quisque presumatur agere valide & non inutiliter. Pass. loc. cit. citans Paris. l. 4. q. 2. n. 6.

Questio 306. Num quoque electio actu non Clerici sit ipso jure nulla?

Respondeo affirmativè: eò quod laicus, ut dictum, incapax sit omnis juris spiritualis, quale nascitur electo etiam per electionem, adeoque postulari possit, non eligi. Quin etiam non tenet electione, quod modo dictum, de presentatione, quia per electionem de presente datur electo jus, & electio nequit esse conditionata tali conditione, ut electus fiat Clericus. Sed neque in exemplum trahi possunt electiones quædam factæ ex speciali instinctu Spiritus sancti, puta S. Nicolai, S. Ambrosii, &c. Pass. num. 341. contra Felin. ad c. super his. de accus. num. 16. Barb. ad c. massana. de elect. num. 3. sentientes posse laicum sanctitate præcellentem eligi in Episcopum; eò quod non eligatur, ut præsit, nisi fiat Clericus, & laicus consentiens electioni non acquirat jus, priusquam conferat in Clericatum.

Questio 307. An dicta de nullitate collationis, presentationis, electionis locum quoque habeant in Clericis conjugatis (intellige in Ecclesia latina, seu non viventibus ritu Græcorum) vel etiam carentibus executione Clericatus, seu quibus Clericatus collatus nulliter quoad executionem, v. g. ordinatus ab alieno Episcopo sine dimissoris?

Respondeo ad primum affirmativè. c. sane. c. quod à te. de Clericis conjugat. Garc. p. 5. c. 8. num. 3. Sanch. de matrim. l. 7. d. 46. num. 14. Corrad. num. 131. citans plures alios; Clericus enim conjugatus reputatur in omnibus tanquam laicus, præterquam in privilegio canonis: si quis suadente. & in privilegio fori Ecclesiastici in criminalibus. c. unico de Cler. conjugat. in 6. Porro cum tali, nequidem in ordine ad simplex beneficium dispensare potest Episcopus. Selva. de benef. p. 1. q. 7. n. 17. Hojeda de incompat. benef. p. 1. c. 24. num. 77. Corrad. loc. cit. num. 117.

2. Respondeo ad secundum quoque affirmativè. Corrad. n. 147. & seq. Boërius decis. 171. n. 26. cum paria sint ad effectum obtinendi beneficii, non esse, & esse, & non habere administrationem, seu non habere characterem, & habere illum tali modo, ut careat executione, quia tunc est quasi non esset, Boërius loc. cit. Carol. de Grassis. de effect. Clericatus eff. 15. num. 28. ubi & vide plures etiam alios, in quibus Clericus efficitur beneficii incapax. Porro licet in casu istiusmodi malæ collationis Clericatus possit ea ab Episcopo proprio ratificari, & sic ita Clericatus tolli dicta inhabilitas. Paris. loc. cit. num. 66. necesse tamen est, ut ea ratificatio fiat prius, & sic malè Clericatus conferatur beneficium, alioqui ipsa collatio adhuc erit nulla. Franc. in c. si eo tempore. de rescrip. in 6. num. 8. Etsi interea idem beneficium conferatur alteri, ratificatio ista sero veniens non operatur, aut retrahitur in præjudicium tertii impetrantis. Paris. loc. cit. apud Corrad. num. 150.

Questio 308. Num dicta de inhabilitate non Clerici ad obtinenda beneficia Ecclesiastica locum quoque habeant quoad pensiones super fructibus beneficii?

Respondeo affirmativè. Lotter. de benef. l. 1. q. 40. n. 121. Corrad. loc. cit. num. 156. Ugol. de potest. Episc. c. 50. §. 1. n. 2. Tusc. l. B. concl. 56. contra Abb. & alios. ad cap. audientiam. de rescrip. Licet enim pensio in rigore non sit beneficium Ecclesiasticum. Selva loc. cit. q. 3. nu. 11. differatque ab eo in pluribus, de quo vide Paris. l. 2. q. 15. Licet etiam de jure communi laicus sit capax pensionis. Gigas de pensio. q. 21. & alii; hodie tamen ex diuturna Curia Romana praxi & stylo receptum, ut pensiones tales non nisi primâ tonsurâ insignitis constitui possint, AA. iidem pro responsione citati. Nec dataria Apostolica in praxi admittere consuevit pensionum reservationes, nisi pro Clericis beneficiorum capacibus, ac proinde dictus stylus & praxis servatur pro lege. Corrad. num. 163. citans plures alios. Ita etiam, ut si pensionarius tempore reservationis pensionis sit laicus, reservatio sit nulla. Corrad. n. 165. citans decisiones Rotæ, Ro. p. 3. l. 3. divers. item num. 70. Confirmantur hæc ex eo, quod Less. de just. l. 2. c. 35. n. 29. dicat, pensionem esse rem spiritualement tanquam beneficium quoddam, & hodie Rota teneat, quod pensio non sit res profana. Paris. loc. cit. q. 4. n. 54. eò quod hodie ex moru proprio Pii V. habeat annexum onus spirituale, nempe recitandi quotidie officium B. Virginis; de quo tamen vide dicenda in contrarium 3 p. ubi de resignatione sub reservatione pensionis. Item quod quoad privilegium fori pensionarius veniat appellatione beneficiati. Sperel. in decis. fori Eccl. decis. 65. num. 24. Porro idem de reservatione fructuum loco pensionis dicendum, nimirum hos non constitui nisi Clericis. de quo vide Corrad. n. 167. & seq. uti & de hac materia pensionum competentium non nisi Clericis.

Questio 309. An, & qualiter in impetratione beneficii exprimendus sit Clericatus?

Respondeo: tamen olim satis erat implicite narrare qualitatem Clericatus, & non narrata includebatur sub clausula: si idoneus sit: c. cum adeo. de rescrip. modò tamen positivè & explicite ex stylo Curia est exprimenda. Lott. l. 3. q. 35. num. 1. & 2. citans Abb. Jo. Andr. Imol. & alios passim in cit. c. cum adeo. Neque aliter hodie signatur supplicatio, & signata per officiales relaxatur. Lott. ibid. n. 3. citans Paris. de resignat. l. 4. q. 1. n. 9. Et si literæ exhiberentur expressæ sine hac narrativa, utique velut contra stylum extortæ, suspectæ essent de falso. Lott. nu. 4. citans Rebuff. ad reg. constit. tom. 3. de consuet. a. 7. gl. 13. nu. 347. Porro observandum, nomen Clerici sumptum in genere generalissimo, prout suadet ratio nominis (utpote deductum à verbo κληρος, quod sortem significat) sumitur pro electo in sortem Domini, id est, pro adiecto servitio Ecclesiæ; non solum capit ordinatum sacramento Ordinis, aut prima tonsura, sed etiam qui citra ordinem aliquem est mancipatus Ecclesiæ, adeoque omnes omnino Ecclesiasticas personas juxta c. cum non ab homine, & Abb. ibi n. 2. Dec. n. 8. Alciat. n. 8. Lott. loc. cit. n. 12. Unde si laicus conversus aut Miles Hierosolymitanus, nequidem